

FEDERIC B. GARVER og ALVIN HARVEY HANSEN: *Principles of Economics*. Ginn & Co.s Forlag. London 1928. (726 S.). Pris 13/6.

Den af de to Professorer ved Minnesota-Universitetet udgivne Fremstilling af de grundlæggende Principper i teoretisk Nationaløkonomi er af samme Omfang som den ved vor juridiske og statsvidenskabelige Eksamens I Del anvendte Lærebog af Richard Ely. Men Forfatterne har utvivlsomt haft mere Held til Løsningen af den vanskelige Opgave at skrive en Bog, der baade er letforstaaelig og alligevel giver en videnskabelig Fremstilling af Sammenhængen mellem de forskellige Faktorer i det økonomiske Liv.

Allerede i det første Afsnit ser man Forfatternes pædagogiske Dygtighed. I Stedet for den traditionelle Indledning med nogle for den usagkyndige ganske intetsigende Udtalelser om Nationaløkonomiens Genstand og Forhold til andre Videnskaber, bliver det her ved Eksempler fra de sidste Aars Diskussion om Valutaspørgsmaal, Arbejdsløshed m. v. tydeligt angivet, hvilke Forhold Nationaløkonomien behandler. Det er da ogsaa karakteristisk for det største og bedste Afsnit i Bogen, Fremstillingen af Prisdannelsen, at man faar fat paa Problemerne mere ved Eksempler end ved Definitioner og abstrakte Udviklinger. Denne Fremstillingsmetode i Forbindelse med de mange Resumeer, hvor Sammenhængen f. Eks. mellem Priser og Omkostninger og mellem Varepriserne indbyrdes ridses op, gør Bogen fortrinlig egnet til Undervisningsbrug.

Men ogsaa i andre Henseender udmærker Bogen sig fremfor mange Lærebøger af samme Omfang. Det er nemlig lykkedes Forf. paa en anskuelig Maade at vise, hvorledes de økonomiske Love kun er Udtryk for Tendenser. I Værdilæren forklares først Prisdannelsen i det fuldkomne Marked, hvor der hersker absolut fri Konkurrence mellem mange Købere og mange Sælgere, der alle er i Kontakt med hinanden, og hvor der omsættes Varer af ensartet Kvalitet. Dernæst gives der en Række træffende Eksempler paa, at der paa mange Omraader ikke findes et saadant ideelt Marked, men at det økonomiske Liv tværtimod ofte præges af Desorganisation, og at Konkurrencen hyppigt ikke kan virke tilstrækkeligt allerede af den Grund, at Omsætningen er splittet i smaa, slet forbundne „Markeder“, og at en Sammenligning af Priser og Kvaliteter er udelukket. I et særligt Afsnit gøres der da Rede for, hvilken Betydning man kan tillægge de Grundsætninger, der gælder for det fuldkomne Marked.

I Bogens andet Hovedafsnit om Indkomstfordelingen gives

FEDERIC B. GARVER og ALVIN HARVEY HANSEN: *Principles of Economics*. Ginn & Co.s Forlag. London 1928. (726 S.). Pris 13/6.

Den af de to Professorer ved Minnesota-Universitetet udgivne Fremstilling af de grundlæggende Principper i teoretisk Nationaløkonomi er af samme Omfang som den ved vor juridiske og statsvidenskabelige Eksamens I Del anvendte Lærebog af Richard Ely. Men Forfatterne har utvivlsomt haft mere Held til Løsningen af den vanskelige Opgave at skrive en Bog, der baade er letforstaaelig og alligevel giver en videnskabelig Fremstilling af Sammenhængen mellem de forskellige Faktorer i det økonomiske Liv.

Allerede i det første Afsnit ser man Forfatternes pædagogiske Dygtighed. I Stedet for den traditionelle Indledning med nogle for den usagkyndige ganske intetsigende Udtalelser om Nationaløkonomiens Genstand og Forhold til andre Videnskaber, bliver det her ved Eksempler fra de sidste Aars Diskussion om Valutaspørgsmaal, Arbejdsløshed m. v. tydeligt angivet, hvilke Forhold Nationaløkonomien behandler. Det er da ogsaa karakteristisk for det største og bedste Afsnit i Bogen, Fremstillingen af Prisdannelsen, at man faar fat paa Problemerne mere ved Eksempler end ved Definitioner og abstrakte Udviklinger. Denne Fremstillingsmetode i Forbindelse med de mange Resumeer, hvor Sammenhængen f. Eks. mellem Priser og Omkostninger og mellem Varepriserne indbyrdes ridses op, gør Bogen fortrinlig egnet til Undervisningsbrug.

Men ogsaa i andre Henseender udmærker Bogen sig fremfor mange Lærebøger af samme Omfang. Det er nemlig lykkedes Forf. paa en anskuelig Maade at vise, hvorledes de økonomiske Love kun er Udtryk for Tendenser. I Værdilæren forklares først Prisdannelsen i det fuldkomne Marked, hvor der hersker absolut fri Konkurrence mellem mange Købere og mange Sælgere, der alle er i Kontakt med hinanden, og hvor der omsættes Varer af ensartet Kvalitet. Dernæst gives der en Række træffende Eksempler paa, at der paa mange Omraader ikke findes et saadant ideelt Marked, men at det økonomiske Liv tværtimod ofte præges af Desorganisation, og at Konkurrencen hyppigt ikke kan virke tilstrækkeligt allerede af den Grund, at Omsætningen er splittet i smaa, slet forbundne „Markeder“, og at en Sammenligning af Priser og Kvaliteter er udelukket. I et særligt Afsnit gøres der da Rede for, hvilken Betydning man kan tillægge de Grundsætninger, der gælder for det fuldkomne Marked.

I Bogens andet Hovedafsnit om Indkomstfordelingen gives

der en meget indgaaende Fremstilling af, hvorledes Grænseproduktivitetens læren bygger paa Forudsætningerne om det fuldkomne Marked med intens Konkurrence og ubegrænset Bevægelighed for Produktionsfaktorerne. Ogsaa her er det lykkedes Forf. at give en med talrige Eksempler illustreret Beskrivelse af Gnidningsmodstanden i det økonomiske Liv og den betydelige Immobilitet. Dette gælder i særlig Grad Kapitlet om Arbejdslønnen, hvor der skarpt sondres mellem det frie Marked med fuld Bevægelighed for Arbejdskraften og uden Organisationer af Arbejdsgivere og Arbejdere og saa paa den anden Side det virkelige Samfund, hvor disse Forudsætninger ikke er til Stede. Men Forf. nøjes naturligvis ikke hermed; de kommer ind paa Spørgsmaalet, om hvorvidt Lønnens Højde blot beror paa Organisationernes Styrke, hvorvidt Fagforeningerne kan forhøje Lønnen og samtidig have lige mange Medlemmer i Arbejde, om hvorledes Begrænsningen af Tilgangen til eet Fag virker overfor andre Fag, osv.

Afsnittet om Pengevæsenet er derimod noget kortfattet og uhistorisk, ligesom Kapitlet om Vekselkurserne er for skematisk behandlet. Nogle Betragtninger over Spørgsmaalet om, hvorvidt det er berettiget at konfiskere den „ufortjente“ Jordrente, burde have været udeladt, fordi dette ikke er et teoretisk Spørgsmaal.

Men bortset fra disse Mangler er det en fortrinlig Lærebog. Den giver ikke alene en Fremstilling af de teoretiske Grundsatninger, men der gøres overalt Forsøg paa at anvende disse Principper ved Forklaring af aktuelle økonomiske Spørgsmaal. Bogen er derfor ikke saa abstrakt og virkelighedsfjern, som Lærebøger af lignende Art i Almindelighed er, og den er til lige netop som Følge af den ret grundige Beskrivelse af de Forhold, der forhindrer de økonomiske Kræfter i at virke frit, en mere korrekt Fremstilling end den sædvanlige skematiske Lærebog.

C. Ulrich Mortensen.

ALEXANDER MAHR: *Untersuchungen zur Zinstheorie*. VI + 122 S. Gustav Fischers Forlag. Jena 1929. Pris 5 Rmk.

Forfatteren er i første Linie Elev af Böhm-Bawerk. Man ser det straks af Optakten, idet første Kapitel benyttes til en energisk sammentrængt Fremstilling af Böhm-Bawerks Lære.

Naar man ser bort fra Wicksell og hans Skole — om man tør tale om en saadan — har B.-B. jo været ude for megen